

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

ระดับชาติ

ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงวิจัย

ครั้งที่

8

วิจัยแบบบูรณาการ
สรรค์สร้างนวัตกรรม
ลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

ณ อาคารศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

วันอาทิตย์ที่ 1 มีนาคม 2563

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และเครือข่ายเจ้าภาพร่วม

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท บอล แอนด์ บอล โปรเพลซันนอล จำกัด	
วสันต์ ใจแก้ว, ทิสมัย เหล่าไทย	712
กลยุทธ์ทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการรายย่อยร้านค้าแฟลต ในจังหวัดสมุทรปราการ รุ่งนภา เกียรติภ, ทิสมัย เหล่าไทย, ชลัช กลิ่นอุบล	723
รูปแบบการสื่อสารที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงานภายใต้องค์กร กรณีศึกษา บริษัทหลงไทย อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล กรู๊ป จำกัด	
θειออนภา บางประอินทร์, ทิสมัย เหล่าไทย	733
การศึกษาด้านการลงทุนธุรกิจนวัตกรรมฟาร์มผักไฮโดรโปนิกส์	
ภาณุพันธุ์ เศรษฐกุล	743
ประสบการณ์นันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับและคาดหวังของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลันหลังการประกาศใช้มาตรการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว	
อุษารดี กุมาสี, ศรชนิ เอ็มพันธ์, ชรินทร์ นาคเกตุ	755
กลยุทธ์การแข่งขันที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครอง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยเทคโนโลยีราชบุรีบริหารธุรกิจ	
ศักดิ์สิทธิ์ วงศ์เปี้ย	764
การสำรวจห่วงโซ่อุปทานประม ตำบลรุงชิง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครศรีธรรมราช	
จารุวรรณ ไชยพรม, รัช ศักทัญพล, มณฑิรา สังข์ทอง	
วินดี แก้วสุวรรณ, ภาณี ชูอ่อน	774
ปัจจัยในการสร้างมูลค่าเพิ่มในกิจการที่ส่งผลกระทบต่อการเติบโตอย่างถาวรของกิจการร้านอาหารขนาดกลาง และขนาดเล็ในจังหวัดสมุทรสาคร	
วิลาสินี เกตุแก้ว, ธนิษวีรัฐ รัตนพงศ์วิญญู	782
การพัฒนาแบบผสมผสานที่ประกันชีวิตที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ากลุ่มวัยทำงาน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	
อังคณา พิทักษ์สุข, ธนิษวีรัฐ รัตนพงศ์วิญญู	794
การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร เพื่อรองรับการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในธุรกิจประกอบรถยนต์	
อภิสิทธิ์ บุญนิยมกุล, ธนิษวีรัฐ รัตนพงศ์วิญญู	807
การพัฒนาทักษะมนุษย์ในองค์กร เพื่อการทำงานในยุคเปลี่ยนผ่านสู่ Artificial Intelligence ของผู้ประกอบการด้านเครื่องจักรอัตโนมัติและหุ่นยนต์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
ธีรภัทร์ จำปาเรือง, ธนิษวีรัฐ รัตนพงศ์วิญญู	819
การปรับตัวของธุรกิจ SME เพื่อรองรับการเข้าสู่ Disruptive Era ในจังหวัดนครปฐม	
นภัณี เจริญน้อย, ธนิษวีรัฐ รัตนพงศ์วิญญู	829

การสำรวจห่วงโซ่อุปทานประ ตำบลกรุงชิง อำเภอพบพิงา จังหวัดนครศรีธรรมราช
Exploration supply chain of Pra Krungching Subdistrict Nakorn Si
Thammarat Province

จารุวรรณ โยษพรรณ¹, รัชต์ คำหาญพล², มนทิรา สิงห์ทอง³, วันดี แก้วสุวรรณ⁴, การดี ขุนอ่อน⁵
^{1,2} อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ
⁴ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
⁵ นักศึกษา วิจัยร่วม ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมและโลจิสติกส์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยการสำรวจห่วงโซ่อุปทานประ ตำบลกรุงชิง อำเภอพบพิงา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชนหมู่ที่ 3 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 กลุ่มผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ ผู้รวบรวมรับซื้อและผู้จัดจำหน่าย อีตลาคต่าง ตำบลกรุงชิง อำเภอพบพิงา จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรชาวบ้านที่เข้าไปเก็บพริกประ จำนวน 400 คน โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป น้อยสุดอายุต่ำกว่า 20 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมา ระดับประถมศึกษา และน้อยสุด จบปริญญาตรี มีรายได้ ในช่วง 5,000 - 10,000 บาท และน้อยสุดมีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท โดยส่วนใหญ่ เป็นคนในพื้นที่ ร้อยละ 71.0 และมาจากที่อื่น คิดเป็นร้อยละ 29.0 โดยเป็นคนในตำบลใกล้เคียง ได้แก่ ตำบลพบพิงา ตำบลนาแห้ว อำเภอท่าศาลา จุดประสงค์ในการเก็บหาประเพื่อการขายและบริโภคเป็นส่วนใหญ่ การวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ พบว่า ระยะเวลาในการเก็บประโดยเฉลี่ย 4.8 ชั่วโมง/วัน ปริมาณที่เก็บได้เฉลี่ย 26.16 กิโลกรัม ระยะเวลาที่เก็บโดยเฉลี่ย 20 วัน ตลอดฤดูกาล และปริมาณที่เก็บได้เฉลี่ย 602.58 กิโลกรัม ตลอดฤดูกาล การวิเคราะห์การสำรวจห่วงโซ่อุปทานประและผลิตภัณฑ์ประ ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทาน Supply chain model ในตำบลกรุงชิง อำเภอพบพิงา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กระบวนการต้นน้ำ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ เกษตรกร ชาวบ้าน ผู้เก็บหาประ ในส่วนของกระบวนการกลางน้ำ ประกอบด้วย ผู้รวบรวมรายย่อยและผู้รวบรวมรายใหญ่ ผู้แปรรูปและธุรกิจการแปรรูป ส่วนกระบวนการปลายน้ำ คือธุรกิจค้าปลีกและค้าส่งและผู้บริโภค ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ผู้ที่เก็บหาประ ควรมีการแปรรูปและสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์และการรับรู้อินเทอร์เน็ต จะสามารถทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในห่วงโซ่อุปทานมีการส่งขายผ่านพ่อค้าคนกลางที่เป็นทั้งผู้รับซื้อรายย่อยและรายใหญ่ เพื่อส่งต่อถึงผู้บริโภค

คำสำคัญ : ประ ห่วงโซ่อุปทาน กรุงชิง

ABSTRACT

Research, surveying the supply chain in Krung Ching Subdistrict, Naphit Tam District, Nakhon Si Thammarat Province The population used in this research are Villagers in the community, Village No. 3, Village 7, Village 8 and Village 9 Collectors, buyers and distributors in different markets, Krung Ching Subdistrict, Naphit Tam District, Nakhon Si Thammarat Province The sample group used in this research was the 400 selected farmers who went to find the found that respondents Most of the respondents were male, 41 years old and older, at least under 20 years of age, secondary school education followed by primary level and at least bachelor's degree, with incomes between 5,000 - 10,000 baht and minimum more than 20,000 baht. Mostly a person in the area 71.0 % and came from other place representing 29.0 %, which are people in nearby sub-districts including Nopphitam district, Na Rhang district, Tha Sala district sell and consume mostly .The analysis of storage and quantity data found that the average time of collecting / day (hrs.) is 4.8 days, the average time of collecting / throughout the season is 20 days, the average amount collected / day is 26.16 kg. Amount collected / throughout the season 602.58 kg. Analysis of the dashed supply chain and product chain survey The nature of supply chain model management in Krung Ching Subdistrict, Naphit Tam District, Nakhon Si Thammarat Province showed that the upstream process consisting of related persons as the villagers who collect Pra in the middle of the process consist of small and large gatherers. Processing and processing business downstream process section namely retail and wholesale businesses and consumers. The suggestion from the research is Collector There should be further transformation and creation of product value and awareness. Will be able to increase revenue Because in the supply chain, there are wholesalers and middlemen who are both small and large buyers to pass on to consumers.

Keywords : Pra, Supply, chain, Krung Ching

บทนำ

ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ถือได้ว่าเป็นทุนทรัพยากรแห่งชีวิตมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมมาเป็นเวลานานตั้งแต่ยุคสมัยเก่าก่อนจนถึงยุคปัจจุบันก็ยังคงมีความสำคัญกับมนุษย์ไม่น้อยเลยไป จากความหลากหลายทางชีวภาพในป่าไม้ ถือเป็นระบบนิเวศที่มีความสำคัญแหล่งหนึ่งบนพื้นโลกนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบนิเวศที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นถิ่นกำเนิดของสรรพสิ่งต่าง ๆ และเป็นศูนย์รวมความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ เป็นที่มาของการเกิดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างมากมาย อาทิเช่น อาหาร เสื้อผ้าสิ่ง ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่ม จึงเป็นปัจจัยที่มนุษย์ต้องการเป็นต้น

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ โดยที่มีที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้มีเนื้อที่ประมาณ 6,214,064 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 16 ของประเทศไทยมีอาณาเขตทางทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดสตูล ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าว

ไทยเป็นชายฝั่งทะเล มีความยาวประมาณ 225 กิโลเมตร ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่ โดยลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครราชสีมาจะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะของเทือกเขานครที่นครราชสีมา เป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามแนวราบของคาบสมุทร โดยเฉพาะอำเภอบนที่คำมีเนื้อที่ 452,456 ไร่ เป็นพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาบัน 256,121 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.87 ของพื้นที่ อุทยานแห่งชาติเขาบันมีพื้นที่อุทยานที่ครอบคลุม 3 อำเภอ ใน 2 ตำบล คือ ตำบลกรุงชิงและตำบลบึงคำ โดยตำบลกรุงชิงเป็นพื้นที่อุทยาน 158,883 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.49 ของพื้นที่ทั้งหมดของตำบล และในตำบลบึงคำที่เป็นพื้นที่อุทยาน 12,469 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.65 ของพื้นที่ ทั้งหมดของตำบลบึงคำ ดังนั้น ประชากรส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกร ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ ทำนา ปลูกพืชไร่ เลี้ยงสัตว์และทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และได้อาศัยประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ด้วยการเก็บของป่า และผลไม้ป่าตามฤดูกาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าดงดิบที่มีความอุดมสมบูรณ์มีต้นประขึ้นอย่างหนาแน่นชาวบ้านได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในป่าประด้วยการเก็บหาสุกประมาณเพื่อบริโภคเองและเพื่อจำหน่ายสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก

ประ เป็นพืชยืนต้นที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้ของประเทศไทย มีขนาดใหญ่มาก สูง 20-40 เมตร เปลือกมียางเหนียว ในเคียวเรือสีส้ม ภายในเป็นรูปรี ฐานใบมน กิ่งแหลม ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเป็นคลื่นเล็กน้อย เมื่อแตกใบอ่อนจะมีสีชมพูแดง ออกดอกที่ปลายกิ่งเป็นช่อสีขาวนวล ดอกแยกเพศ ดอกตัวผู้มีกลีบเลี้ยง 4-6 กลีบ มีเกสรตัวผู้จำนวนมาก ดอกตัวเมียมีรังไข่มีสีชมพูอ่อน ดอกดอกเดี่ยวมีขนาดถึงเมฆายน เป็นผลในเคียวเมฆายนถึงฤดูสุก ผลมีเปลือกแข็งลักษณะเป็นพู มี 3 พู ผลอ่อนสีเขียว เมื่อแก่เป็นสีน้ำตาล ภายในมี 3 เมล็ด ผลแก่จะแตกเมล็ดจะกระเด็นไปได้ไกล เมล็ดมีเปลือกแข็งหุ้มสีน้ำตาลหุ้มมัน เนื้อข้างในเป็นสีขาวนวล ต้นประขึ้นตามธรรมชาติในเขตป่าดงดิบ ตามภูเขาที่มีความชื้นสูง พบมากในจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะในอำเภอพรมคีรี อำเภอสนธิ และอำเภอบนที่คำ จะเจริญเติบโตตามป่าจะจะมีต้นสุกประขึ้นอยู่จำนวนมาก ประ เป็นพืชที่เป็นอาหารของคนในท้องถิ่น ส่วนที่นำมาบริโภค ได้แก่ เมล็ด เมื่อเมล็ดแก่จัด ชาวบ้านจะเอาได้โคนจนไล่เดือนเพื่อเก็บสุกประที่แตกหั่นลงมาจากต้น สุกประมาประกอบอาหารได้หลายชนิด โดยการต้มทำให้สุกแล้วนำไปคองในน้ำเกลือ เป็นสุกประคองเก็บไว้บริโภคได้นาน สุกประคองแกะเปลือกออกนำไปประกอบอาหารได้หลายอย่าง ได้แก่ ป่าสุกประไปใส่แกงส้ม แกงโคปลา และต้มกะทิ เป็นต้น ซึ่งสุกประจะให้รสชาติเปรี้ยวมันอร่อยมาก สุกประสดนำไปบึง ทำน้ำพริกสุกประเก็บไว้ได้นาน และยังนำไปคั่วกับทรายรับประทานเป็นอาหารว่าง หรือนำไปหั่นเป็นชิ้นบาง ๆ นำไปทอดหรืออบ สุกประได้รับความนิยมนจากผู้บริโภคมากขึ้น ในปี 2561 มีผลิตภัณฑ์สุกประจากเทือกเขาหลวง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประกอบด้วย 4 อำเภอหลักคือ อำเภอบนที่คำ พรมคีรี สนธิ และข้างกลาง รวมตลอดฤดูกาล ไม่ต่ำกว่า 1,000 ตัน โดยมีศูนย์รวบรวมเมล็ดประดิบและส่งไปตลาดอื่น ๆ โดยเฉพาะตลาดเอราวัณ ในปีนี้เตรียมข้อมูลเบื้องต้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเก็บสุกประในพื้นที่ตำบลกรุงชิง อำเภอบนที่คำ ในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวเมล็ดประในปี 2561 ในเขตอุทยานแห่งชาติ โดยมีคนที่เก็บสุกประ และคนกลาง รวมรวบได้ประมาณ วันละ 2,000 กิโลกรัม

ปัจจุบันพบว่าชุมชนมีแนวทางจัดการการใช้ประโยชน์จากต้นประอย่างหลวม ๆ ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน เป็นไปอย่างที่เกิดขึ้นตามลักษณะของการดำเนินชีวิตวิถีชุมชน กล่าวคือมีเพียงการบอกกล่าวถึงแหล่งที่เก็บแบบปากต่อปากจากผู้ที่เข้าไปเก็บหาในพื้นที่ป่า ไม่ได้มีการรวบรวมเป็นเอกสารอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับชาวบ้านในพื้นที่ที่ถือการรวบรวมปริมาณผลผลิตของสุกประรวมถึงมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจของผลผลิตดังกล่าวที่ชาวบ้านเข้าไปเก็บใช้ประโยชน์ในการบริโภคและจำหน่ายได้ คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการสำรวจแหล่งไปสุกประอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงปริมาณและประเมินมูลค่าของสุกประในพื้นที่ชุมชนตำบลกรุงชิง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจห่วงโซ่อุปทานประ ต้าบลกรุงชิง อำเภอหนองสำรา จังหัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปริมาณและประเมิณมูลค่าอุปกรณ ต้าบลกรุงชิง อำเภอหนองสำรา จังหัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชน หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างคือเกษตรกรชาวบ้านที่เข้าไปเก็บพริกอุปกรณ
2. ขอบเขตเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นเนื้อหาด้วการสำรวจห่วงโซ่อุปทานประ ปริมาณผลผลิตประที่ชาวบ้านเก็บทาในระบปี
3. ขอบเขตพื้นที่
หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ต้าบลกรุงชิง อำเภอหนองสำรา จังหัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
โดยอาศัยระบปีวิจัย เป็นกรวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยวิธีการดังนี้
 1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ใช้เชี่ยวชาญ พิจารณาความสอดคล้อง ความครอบคลุมของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย นิยามศัพท์ และความเหมาะสม ทางด้วภาษาของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ประสิทธิ์ชัย พสุชนธรรม, 2555: 224) จากนั้น พิจารณาข้อคำถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และพัฒนารูปแบบของเครื่องมือเพื่อให้เหมาะสมในการใช้งาน ต่อไป
 2. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนนำไปเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และข้อมูลที่ได้มาทดสอบความเชื่อมั่นโดยการทาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 99)
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น หนังสือ รายงาน วิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ สิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ประกอบด้วย ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation, SD) และนำผลที่ได้มาจัดทาห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain model)

ผลการวิจัย

1. ด้านข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในพื้นที่ใน ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองกี่ จ.นครราชสีมา

ตำบลกรุงชิง เป็นตำบลหนึ่งของอำเภอหนองกี่ จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูง สลับกับภูเขาสูงในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก และอุทยานแห่งชาติเขานัน มีป่าไม้อันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหลายสาย ทำให้ตำบลกรุงชิงเป็นที่รู้จักของผู้คนโดยทั่วไป เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่ บุคคลภายนอกต่างยกย่องว่า ตำบลกรุงชิง "มีทรัพย์ในดิน มีสินในป่า" และท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม แต่ในส่วนของตำบลกรุงชิงยังคงความหลากหลายของธรรมชาติไว้ได้ จึงปรากฏเห็นวิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยอยู่ท่ามกลางความหลากหลายแห่งธรรมชาติ ภูมิปัญญา

2. ด้านการสำรวจทั่วไปของหมู่บ้าน ประเมินผลผลิตและประเมินมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจของผลผลิตประ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่อยู่และรูปแบบการจ้างแหล่งพื้นที่เก็บประ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศชาย จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 และเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก อายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาอายุ 36 – 40 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และน้อยสุดอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมา ระดับประถมศึกษา จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และน้อยสุด จบปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 มีรายได้ ในช่วง 5,000 - 10,000 บาท บาทจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมา มีรายได้ ในช่วง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 และน้อยสุด ส่วนมาก มีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 เป็นคนในพื้นที่ จำนวน 284 คน คิดเป็นร้อยละ 71.00 และมาจากที่อื่น จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 โดยเป็นคนในตำบลใกล้เคียง ได้แก่ ตำบลหนองกี่ ตำบลนาหวาง อำเภอท่าเสา

ตอนที่ 2 ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ

1. จุดประสงค์ในการเก็บประ

ตารางที่ 1 จุดประสงค์ในการเก็บประ

N = 400

จุดประสงค์ในการเก็บประ	ความถี่	ร้อยละ
1. บรีโศค	82	20.5
2. ขาย	98	24.5
3. ขายเป็นบรีโศค	220	55.0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์การเก็บประ เพื่อขายและบริโภคมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 55.0 รองลงมาเป็นการขาย ร้อยละ 24.50 และเก็บเพื่อบริโภคน้อยที่สุด คิดเท่ากับ 82 คน 24.5 คิดเป็นร้อยละ 20.5

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ
ตารางที่ 2 ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ

การเก็บประและปริมาณประ	MIN	MAX	\bar{X}	SD.
1. ระยะเวลาเก็บทา / วัน (ณ.)	3	7	4.80	
2. ระยะเวลาเก็บทา / สดต ฤดูกาล (วัน)	2	36	20.00	
3. ปริมาณเก็บทาได้ / วัน (กก.)	3	80	26.16	
4. ปริมาณเก็บทาได้ / สดต ฤดูกาล (กก.)	6	2,080	602.58	

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ พบว่า ระยะเวลาที่เก็บทา / วัน (ณ.) โดยเฉลี่ย 4.80 วัน ระยะเวลาที่เก็บทา / สดตฤดูกาล โดยเฉลี่ย 20.00 วัน ปริมาณที่เก็บทาได้ / วัน โดยเฉลี่ย 26.16 กก. ปริมาณที่เก็บทาได้ / สดตฤดูกาล 602.58 กก.

3. การวิเคราะห์การสำรวจห่วงโซ่อุปทานประและผลิตภัณฑ์ประ

ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทาน Supply chain model ในตำบลสูงรังจึง อำเภอหนองฮี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กระบวนการต้นน้ำ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ เกษตรกร ชาวบ้าน ผู้เก็บทาประ ในส่วนของกระบวนการกลาง น้ำ ประกอบด้วย ผู้รวบรวมรายย่อยและผู้รวบรวมรายใหญ่ ผู้แปรรูปและธุรกิจการแปรรูป ส่วนกระบวนการปลายน้ำ คือ ธุรกิจค้าปลีกและค้าส่งของผู้บริโภค แสดงถึงภาพที่ 1

Activate Windows
Go to PC settings to activ

ภาพที่ 1 จัดการห่วงโซ่อุปทานประ ในตำบลกรุงชิง อำเภอหนองฮี ตำบลโคกขาม จังหวัดนครราชสีมา

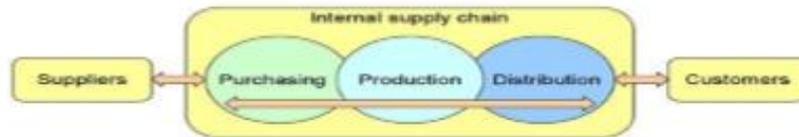
สรุปผลการวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่อยู่และรูปแบบการเข้าแหล่งที่เก็บประ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก เป็นเพศชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป น้อยสุดอายุต่ำกว่า 20 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมา ระดับประถมศึกษา และน้อยสุด จบปริญญาตรี มีรายได้ ในช่วง 5,000 - 10,000 บาท และน้อยสุด ส่วนมากมีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท เป็นคนในพื้นที่ และมาจากที่อื่น จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 โดยเป็นคนในตำบลใกล้เคียง ได้แก่ ตำบลหนองฮี ตำบลนาแหร อำเภอท่าศาลา จุดประสงค์ในการเก็บหาประชายและบริโภคเป็นส่วนใหญ่ การวิเคราะห์ข้อมูลการเก็บประและปริมาณประ พบว่า ระยะเวลาที่เก็บหา / วัน (ชม.) โดยเฉลี่ย 4.80 วัน ระยะเวลาที่เก็บหา / ตลอดฤดูกาล โดยเฉลี่ย 20.00 วัน ปริมาณที่เก็บหาได้ / วัน โดยเฉลี่ย 26.16 กก. ปริมาณที่เก็บหาได้ / ตลอดฤดูกาล 602.58 กก. การวิเคราะห์การสำรวจห่วงโซ่อุปทานประและผลิตภัณฑ์ประ ลักษณะการจัดการห่วงโซ่อุปทาน supply chain model ในตำบลกรุงชิง อำเภอหนองฮี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กระบวนการต้นน้ำ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ เกษตรกร ชาวนา ผู้เก็บหาประ ในส่วนของกระบวนการกลางน้ำ ประกอบด้วย ผู้รวบรวมรายย่อยและผู้รวบรวมรายใหญ่ ผู้แปรรูปและธุรกิจการแปรรูป ส่วนกระบวนการปลายน้ำ คือ ธุรกิจค้าปลีกและค้าส่งและผู้บริโภค จากการวิจัยพบว่า หากผู้เก็บหาประสามารถ ทำการแปรรูปและสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์และการรับรู้ที่มากขึ้นจะสามารถทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากในห่วงโซ่อุปทานมีการส่งขายผ่านพ่อค้าคนกลางที่เป็นทั้งผู้รับซื้อรายย่อยและรายใหญ่ เพื่อส่งถึงผู้บริโภค

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาห่วงโซ่อุปทานประ ค้าบอกรุงจิง อำเภอหนองฮี จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในห่วงโซ่อุปทานประ มีการใช้ระบบของ คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากร มาประยุกต์เข้าด้วยกัน เพื่อการเคลื่อนย้ายประ จากเกษตรกร ชาวบ้านผู้เก็บทประ ซึ่งเป็นผู้จัดหา เป็นกระบวนการต้นน้ำ ซึ่งไปอิงกระบวนการกลางน้ำ ได้แก่ ผู้รวบรวมรายย่อย ผู้รวบรวมรายใหญ่ ผู้แปรรูปและธุรกิจการแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์จากประ และส่งต่อไปยังกระบวนการปลายน้ำ ได้แก่ ธุรกิจค้าปลีกและค้าส่ง จนถึงผู้บริโภค ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีห่วงโซ่อุปทาน ของ cf. chen และ Paulraj, 2004 นั้น มีรูปแบบของห่วงโซ่อุปทาน ที่มีการระบุถึงทั้งด้านอัปสตรีม และ ดาวน์สตรีม ผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ทางต้นน้ำ (ทิศทางย้อนไปทางแหล่งวัตถุดิบ) จะเรียกว่า อัปสตรีม (upstream) และเรียกแต่ละจุดบนอัปสตรีมนว่า ผู้จัดจ่าย (supplier) ในทางกลับกัน ผู้ที่อยู่ทางต้นน้ำ (ทิศทางมุ่งไปหาผู้บริโภค) จะเรียกว่า ดาวน์สตรีม (downstream) และเรียกแต่ละจุดบนดาวน์สตรีมนว่า ลูกค้า (customer) แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ห่วงโซ่อุปทาน ของ cf. chen และ Paulraj, 2004

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า หากผู้เก็บทประสามารถ ทำการแปรรูปและสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์และการรับรู้ที่มากขึ้น จะสามารถทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากในห่วงโซ่อุปทานมีการส่งขายผ่านพ่อค้าคนกลางที่เป็นทั้งผู้รับซื้อรายย่อย และรายใหญ่ เพื่อส่งต่อไปยังผู้บริโภค

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
ประสิทธิ์ พสุนนท์ (2553). สถิติธุรกิจ ,ศูนย์วิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น,กรุงเทพฯ
Chen, I.J. and Paulraj, A. (2004). Towards a Theory of Supply Chain Management: The Constructs and Measurements. *Journal of Operations Management*, 22, 119.

Activate Windows
Go to PC settings to activate Windows